

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. ректора ЗВО

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

31 серпня 2023 р.

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри філософії та суспільних наук

професор ЗВО Святослав ЧЕРКАСОВ

«31» серпня 2023 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Етика та деонтологія у фармації»

Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Фармація», 2023
Навчальний рік	2023-2024
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	доц. ЗВО Тарас БЕДНАРЧИК
Контактна інформація	<i>philosophy@vnmti.edu.ua,</i> <i>вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2), (0432) 672943</i>
Укладач силабусу	доц. ЗВО Тарас БЕДНАРЧИК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 26, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	3 курс (V семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	45 годин / 1,5 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 11 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	Денна. При встановленні законодавством надзвичайних ситуацій форма проведення занять може бути змінена на змішану

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Етика та деонтологія у фармації як навчальна дисципліна є складовою сучасної медичної освіти, яка спрямована на формування у студентів не лише відповідного рівня професійних знань та навичок, а й культури етичного мислення на основі цінностей загальнолюдської та професійної моралі. Вивчає основи професійної етики, зміст, основні ідеї та призначення медичної етики та деонтології. Розгляд деонтологічних правил у фармації та в різних галузях медицини сприяє глибшому розумінню професії сучасного фармацевта.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін 1-2 курсів університету: «Соціологія та медична соціологія», «Основи економічної теорії», «Історія медицини», «Філософія».

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою курсу є засвоєння студентами загальних і професійних принципів та норм для вирішення специфічних проблем в роботі фармацевта. Набуття студентами навичок застосування етичних норм та принципів для різноманітних реальних або потенційних морально-навантажених, суперечливих ситуацій.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння соціально-гуманітарних дисциплін, які забезпечують подальшу підготовку студентів-фармацевтів: «Безпека життєдіяльності», «Фармацевтичне право та законодавство», «Організація та економіка фармації», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання:

формування культури особистості, майбутнього лікаря на засадах гуманізму та загальнолюдських цінностей, за умов оволодіння базовим набором загальних та спеціальних компетентностей, теоретико-методологічними знаннями з дисципліни та практичними вміннями і навичками.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- визначати місце медичної та фармацевтичної етики, біоетики в системі знань про мораль;
- формулювати власну думку щодо сучасних досягнень науки та практики медицини з точки зору етичних аспектів;
- аналізувати відносини лікар-хворий-провізор з точки зору етичних та біотичних принципів;
- характеризувати мовну та психологічну культуру ділового спілкування;
- трактувати основні положення постанов ВООЗ, Етичного кодексу фармацевтичних працівників України та інших країн;
- проводити ретроспективний огляд розвитку медичної етики та біоетики;

- пояснювати роль наукових симпозіумів, нарад та конференцій як способу розвитку медицини та просування ЛЗ;
- пояснювати види відповідальності фармацевтичного працівника.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Філософія	V семестр 45 год/1,5 кредити	Лекції №№1–2 Практичні заняття №№1–15 Теми для самостійного опрацювання №№1–4
------------------------	------------------------------------	---

Дисципліна включає 9 тем, 1 модуль.

Тема 1. Етика як навчальна дисципліна та філософська наука.

Тема 2. Основні категорії етики.

Тема 3. Медична етика та деонтологія.

Тема 4. Етичні принципи та проблеми в медицині.

Тема 5. Етика та деонтологія у фармації.

Тема 6. Деонтологія у галузях медицини.

Тема 7. Деонтологія в медичній науці. Біоетика.

Тема 8. Основоположні документи сучасної медичної етики

Тема 9. Особистість лікаря.

.

Теми лекційного курсу розкривають основи медичної етики та зміст деонтології у фармації.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. Оцінювати значення, роль та методологію етики;
2. Використовувати поняття етики на практиці у повсякденному житті;
3. Порівнювати зміст медичної етики та медичної деонтології;
4. Давати характеристику основним етичним рисам професіоналізму фармацевта;
5. Визначати основні принципи фармацевтичної етики;
6. Розрізняти деонтологічні особливості різних галузей медицини;
7. Визначати права та обов'язки лікаря;
8. Використовувати у навчанні та професійній діяльності принципи фармацевтичної етики;
9. Навчитись формулювати самостійні судження про пізнавальні процеси, обґрунтовано відстоювати свої погляди та позиції, формулювати запитання опоненту;
10. Знати і вміти добирати літературу для підготовки доповіді та до практичного заняття, вміти долучати інформаційні матеріали до контексту програмного матеріалу.

На практичних заняттях студенти доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формулюють висновки до опрацьованої теми.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, альбомів, плакатів, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сторінці кафедри на сайті університету.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук /Студенту/Очна форма навчання/ Фармація, промислова фармація/ 3 курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX<mailto:s000XXX@vnmu.edu.ua> @vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Підсумковий контроль дисципліни – (дифзалік) по завершенню V семестру	Методи: письмове опитування Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/навчально-методична-робота/основні-положення-з-організації-навчального-процесу)
Засоби діагностики успішності навчання	теоретичні питання

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/навчально-методична-робота/основні-положення-з-організації-навчального-процесу>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за дифзалік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180–200	A	відмінно	зараховано
170–179,99	B	добре	
160–169,99	C	добре	
141–159,99	D	задовільно	
122–140,99	E	задовільно	
0–121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки та поведінки під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в чинному положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>) своєму чи черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, теми якої оприлюднені на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно чинному

положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно чинному положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється чинним положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація / Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є **Microsoft Team, Google Meets**. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту).

10. Питання до підсумкового контролю дисципліни опубліковані на сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Етика та деонтологія у фармації» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від 30 серпня 2023 року).

Відповідальний за курс

Тарас БЕДНАРЧИК

Завідувач кафедри

Святослав ЧЕРКАСОВ